

“El meu terrorista català d'al-Qaida pensa en un determinisme genètic”

Francesc Puigpelat (Baguer, Noguera, 1959), premi Josep Pla (*Apocalipsi blanc*) i premi Carlemany (*Els Llops*), publica a Proa la novel·la *Faust, el terrorista*. Nicolau Solà, un antic terrorista de Terra Lliure, és reclutat per al-Qaida i ha d'anar a Tunísia a participar en un atemptat amb bomba.

—Encara que el pas de Terra Lliure a al-Qaida pugui semblar sorprenent, heu volgut que fos versemblant, no?

—És el lector que ho ha de decidir. Per a la versemblança tothom té els seus criteris. Jo crec que ho és, però sempre hi pot haver gent que no ho pensi. Això és molt subjectiu.

—El protagonista és un terrorista abans de ser de Terra Lliure?

—Sí. Paral·lelament al nucli de l'acció, els set dies que transcorren entre la preparació de l'atemptat i l'execució, s'explica el passat del personatge i es reclusa cap a Terra Lliure i més enrere, fins i tot més enrere del seu naixement. El personatge pensa que acumula un cert determinisme genètic amb tot això. El seu padrí havia estat anarquista i havia participat en les execucions de l'Arrabassada i tampoc no va tenir cap escrúpol a passar-se als comunistes i matar els seus ex-companys anarquistes. Aquest padrí, que també és l'origen de moltes més coses, s'exilia a Mèxic i allà coincideix amb Ramon Mercader.

—Abans o després de l'assassinat de Trotski?

—Abans. La meua modesta contribució a la història de l'assassinat és que m'imagino que Trotski regala a Mercader un exemplar del *Faust* de Goethe dedicat. A Mercader li sap greu tenir un llibre dedicat per una persona que ha d'assassinar, i el dona al padrí. Anys més tard, quan el padrí sap que el seu nét ha entrat a Terra Lliure, li regala el llibre. La referència al *Faust* és un dels fils conductors de la història.

—En quin sentit és Faust el protagonista?

—És una mena de Faust a l'inrevés. La història de Faust és la del dimoni que s'apareix a un senyor que és bo i li promet el coneixement en canvi d'anar a l'infern. I en aquest cas és al revés. Representa que s'apareix un àngel a un senyor que és dolent i li diu que el portarà al cel. És una cosa bastant esotèrica, però quan llegeixes la novel·la ja saps per on va.

Francisc Puigpelat publica la novel·la *Faust, el terrorista*, a l'editorial Proa.

Un terrorista és una persona que explora els límits entre el bé i el mal i, d'aquesta exploració, a vegades en sorgeixen coses bastant nefastes. Es pot dir en general que els terroristes poden tenir un cert caràcter fàustic.

—El vostre protagonista és representatiu de Terra Lliure?

—Penso que no. Tampoc no ho puc afirmar, perquè no conec ningú de Terra Lliure. Forma part d'un escamot que se'n troba al marge. El seu grup no és integrat en el nucli de Terra Lliure.

—S'acosta al mercenari?

—Sí, evidentment.

—Se'n fa perquè busca l'acció, perquè és un temerari?

—És un home molt fred i molt intel·ligent. No és violent per ser violent. Si l'hagués de comparar amb algun personatge famós, pensaria en el Ripley de la Highsmith.

—Fred i intel·ligent però idealista? Vol canviar el món, la història?

—No. No és això. El seu cap a Terra Lliure, que en realitat és un talp de la CIA —la història és molt complicada—, li diu que les idees no són cap finalitat, són una excusa, i ell hi està d'acord. Ja em direu què tenen en comú les idees de Terra Lliure i les d'al-Qaida. Tenen en comú el fet de viure amb intensitat, amb perill, de manera marginal. En el cas del padrí del protagonista, igual: què tenen a veure les idees dels anarquistes amb les del comunistes?

—Voleu que el lector llegeixi la novel·la com un thriller?

—És que ho és.

—Això vol dir que heu tingut presents els components de la fórmula canònica del thriller?

—No sé quina és la fórmula canònica, no l'he trobada enlloc. No crec que n'hi hagi cap. Però la novel·la és perfectament planificada. Ara, sí que hi ha això: mantenir elements d'interès; crear expectatives des del primer moment; mantenir tensió; i allò que els americans en diuen *turning-point*, moments *canvi de rasant*: que quan la història sembla que va cap a un lloc de cop i volta va cap al cantó contrari.

—Se n'han donat casos, de catalans a al-Qaida?

—Que jo sàpiga, no.

Lluís Bonada